

Q3

delårsrapport

3. kvartal 2019

Generell informasjon

Helgeland Sparebank er en selvstendig sparebank med klar målsetting om å være den ledende banken og en drivkraft for vekst på Helgeland. Helgeland Sparebank er den eneste banken med hovedkontor i regionen. Bankens sterke markedsposisjon kombinert med faglig kompetanse, konkurransedyktige priser og tilstrekkelig kapitaldekning gjør at banken er godt rustet til å møte konkurransen fremover. Banken har kontorer i 6 kommuner på Helgeland og er den 11. største sparebanken i Norge.

Regnskapet er utarbeidet i henhold til IFRS, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Nærmere beskrivelse av regnskapsprinsippene er gitt i noter i årsregnskapet for 2018 og i kvartalsregnskapet note 1. Tallene det refereres til er konserntall med mindre det er angitt at de gjelder morbanken. Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor. Kvartalsregnskapet er ikke revidert.

Hovedtrekk hittil i år (konsern)

- Godt resultat av ordinær drift. Resultat før skatt utgjorde 274 mill. kr., mot 219 mill. kr. i samme periode i 2018.
- Utlånstap er redusert med 73 mill. kr
- Lavere inntekter fra finansielle instrumenter med 29 mill. kr.
- 12 mnd. utlånsvest 3,5 (6,2) %
- 12 mnd. innskuddsvest 8,3 (2,1) %
- Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital) utgjorde 8,5 %, mot 7,5 % i samme periode i fjor.

Resultat hittil i år

Øvrige nøkkeltall:

(sammenligning per 30.09.18)

- Nettorente 1,75 (1,75) %
- Kostnader i % av forvaltning 0,87 (0,88) %
- Nedskrivninger på utlån 0,15 (0,46) %
- Resultat pr EK-bevis utgjør kr 7,3 (6,2)
- Ren kjernekapitaldekning inklusiv 50 % av resultat 15,4 (15,4) %
- Totalkapitaldekning inklusiv 50 % av resultat 19,4 (19,5) %

Nettorenten

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter utgjør 443 mill. kr. Dette er en økning på 21 mill. kr sammenlignet med 30.09.18. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble nettorenten 1,75 % likt med samme periode i fjor. Norges Bank satte opp styringsrenten i mars, juni og september 2019. Bankens renteendringer med virkning fra mai og august har gitt positiv effekt på nettorenten i inneværende kvartal. Neste renteendring som er varslet med virkning fra 21. november vil gi ytterligere positiv effekt. Økt Nibor har gitt høyere innlånskostnader.

Per 30.09.19 har banken periodisert 9 mill. kr i bidrag til innskuddsgarantifondet og krisefondet. Avregning fra fondet viser en kostnad for hele året på 16 mill. kr, som tilsvarer 12 mill. kr for 9 mnd. Kostnadene i Q4 blir dermed 3 mill. kr høyere enn jevn periodisering.

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter i kroner ble 70 (66) mill., eller 0,28 (0,27) i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Av inntektene utgjør provisjon fra forsikring (skade, liv, spare og pensjon) 22 (24) mill. kr. Se note 2.2.

Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer ble 15 mill. kr, en reduksjon på 29 mill. kr sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

De høye inntektene i fjor skyldes;

- Det ble inntektsført 15 mill. kr i forbindelse med fusjonen mellom Vipps, BankID og BankAxept.
- Banken mottok utbytte fra Frende Holding AS med 5 mill. kr.
- Høyere resultatandel fra tilknyttede selskap.

I morbanken er utbytte fra Helgeland Boligkreditt inntektsført med 52,8 mill. kr, i første kvartal 2019.

Driftskostnader

Samlede driftskostnader utgjorde 219 (212) mill. kr. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble kostnadene 0,87 (0,88), mens kostnader i forhold til inntekter ble 41,2 (39,2) %.

De 2 minste kontorene i banken avvikles med virkning fra 1. november i år. Etter dette har banken 4 kontor, ett i hver av de fire byene på Helgeland.

Bankens sykefravær er på samme nivå med tilsvarende periode i fjor og ble på 4,5 (4,2) %.

Nedskrivninger på utlån

Det er utgiftsført 38 (111) mill. kr i nedskrivning på utlån, i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette 0,15 (0,46) %. Dette nivået er innenfor det som karakteriseres som normaliserte tap i året. Nedskrivningen er dels et produkt av beregnede tapsforventninger, og dels et produkt av konstateringer på tidligere avskrevne engasjement.

Resultat i kvartalet (3 siste mnd.)

I kvartalet ble resultat før skatt 96 (76) mill. kr, som er 20 mill. kr høyere enn 3. kvartal i fjor. Økningen er i hovedsak relatert til nettorenten som er økt med 16 mill. kr. Gjennomførte renteendringer har gitt økt nettorente. I prosent av

gjennomsnittlig forvaltningskapital er nettorenten økt fra 1,72 % i Q2 2019 til 1,83 % i Q3 2019.

Nøkkeltall tredje kvartal:

- Nettorente 1,83 (1,70) %
- Finansielle investeringer 0,07 (-0,01) %
- Ordinære driftskostnader 0,87 (0,86) %
- Nedskrivning på utlån 0,21 (0,24) %
- 3 mnd. utlånsvekst 0,1 (1,3) %
- 3 mnd. innskuddsvekst 0,9 (0,4) %

Utlånsveksten i kvartalet er lavere enn tilsvarende periode i fjor, mens innskuddsveksten er høyere.

Egenkapitalbevis – HELG

Ved utgangen av kvartalet utgjør antall egenkapitalbevisiere 2.257. De 20 største eierne er notert med 77,9 % av eierandelskapitalen. Av dette eier Sparebankstiftelsen 35,0 %. Antall utstedte egenkapitalbevis er 20.871.427. Per 30.09.19 eide banken 10.342 egne egenkapitalbevis.

Ved utgangen av kvartalet var kursen på HELG på kr 80,50, som representerer en økning på kr 11,00 fra årsskiftet.

Balanseutviklingen per 30.09.19

Forvaltningskapitalen utgjør 34,2 mrd. De siste 12 månedene har forvaltningskapitalen økt med 1.433 (1.872) mill. kr eller 4,4 (6,1) %.

Engasjement

Ved utgangen av kvartalet utgjorde brutto utlån 28.481 mill. kr. Samlet 12 månedsvækst ble 975 (1.604) mill. kr, eller 3,5 (6,2) %. Av konsernets utlån er 82,5 (83,0) % lånt ut til kunder på Helgeland.

Av brutto utlån utgjør 18.824 mill. kr eller 66,1 (66,9) % lån til personkunder, hvorav 7.764 mill. kr er overført til bankens boligkreditselskap.

Utlånsveksten i personmarkedet er lavere enn tilsvarende periode i fjor. 12 mnd. veksten i personmarkedet ble 414 (976) mill. kr eller 2,2 (5,6) %.

I bedriftsmarkedet ble 12 mnd. veksten 561 (628) mill. kr eller 6,2 (7,4) %. Styrt balanse-optimalisering vil gi vil gi lavere vekst i Q4 for BM engasjement/syndikert utlån.

Innskudd fra kunder

Ved utgangen av kvartalet utgjorde kundeinnskuddene 18.497 mill. kr. Innskuddene har de siste 12 månedene økt med 1.420 (356) mill. kr, eller 8,3 (2,1) %. Innskuddsveksten er spesielt god i bedriftsmarkedet.

Konsernet har en stabil og lokal innskuddsmasse. 90,1 (89,3) % er innskudd fra kunder på Helgeland. 12 mnd. veksten i personmarkedet ble 401 (435) mill. kr eller 4,0 (4,6) %. Av totale innskudd på 18.497 mill. kr er 10.338 mill. kr eller 55,9 (58,2) % innskudd fra personkunder.

I bedriftsmarkedet er innskuddene de siste 12 mnd. økt (redusert) med 1.019 (-479) mill. kr eller 14,3 (-1,1) %.

Høyere innskuddsvekst enn utlånsvekst har gitt økt innskuddsdekning, som ble 64,9 (62,1) % i konsernet og 90,7 (85,3) % i morbanken.

Finansiering

Innskudd fra kunder er en viktig finansieringskilde for banken. Volumforskjellen mellom utlån og innskudd er finansiert i det norske penge- og verdipapirmarkedet. Samlet kapitalmarkedsfinansiering utgjorde 11.665 (11.769) mill. kr. Konsernet har langsiktig finansiering. Ved utgangen av kvartalet var andel innlån med gjenværende løpetid over ett år 92,9 (90,2) %. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid for gjeldspapirene var 2,8 (2,9) år. Durasjon i boligkreditselskapet er noe høyere med 3,1 år. Måltall for konsernet er en durasjon > 2,5 år.

Banken tilrettelegger løpende for overføring av godkjente boliglån til det heleide boligkreditforetaket. Volumet utlån har økt fra 6.997 mill. kr per 30.09.18 til 7.663 mill. kr per 30.09.19. Fastsatt maksimal grense for overføring av lån til Helgeland Boligkredit er p.t. på 35 % av brutto utlån og 50 % av brutto utlån PM. Per 30.09.19 er overføringsgrad henholdsvis 26,9 (25,4) % og 40,7 (38,0) %.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen viser hvordan Helgeland Sparebank har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt. Den er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter og investerings- og finansieringsaktiviteter. Økt utlån til kunder og verdipapirbeholdning er i hovedsak finansiert med økt innskudd fra kunder. Likviditetsbeholdningen er økt med 232 mill. kr siden årsskiftet.

Rating

Helgeland Sparebank er ratet av Moody's. Banken er ratet til A3 med "stable outlook". Obligasjoner utstedt av Helgeland Boligkredit AS er ratet av Moody's med Aaa.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Konsernet består av Helgeland Sparebank og de konsoliderte datterselskapene Helgeland Boligkredit AS, ANS Bankbygg Mo, AS Sparebankbygg, Helgeland Sparebanks Eiendomsselskap AS, Helgeland Utviklingsselskap AS, Storgata 73 AS og Strendene Utviklingsselskap AS. Konsernets tilknyttede selskaper er Helgeland Invest AS med eierandel på 48 % og REDE Eiendomsmegling AS med eierandel på 40 %.

Risiko- og kapitalstyring

Konsernets samlede risiko styres gjennom fullmakter, mål og rammer fastsatt av styret.

Samlet kapitalbehov framkommer i konsernets ICAAP.

Kredittrisiko

Konsernets strategi på kredittområdet er utledet fra den overordnede strategien og inneholder retningslinjer for fordeling av utlån mellom person- og bedriftsmarkedet, eksponering innenfor bransjer (konsentrasjonsrisiko) og geografiske begrensninger. Utlån til personkunder består av en høy andel godt sikrede boliglån som gir lav risiko i porteføljen.

Utviklingen i bankens kredittrisiko følges nøye. Bedriftskundene gis individuell tett oppfølging i tillegg til overvåking av utvikling i risiko basert på bankens scoremodeller. Det er etablert overvåking av utvikling i forhold til vedtatte styringsmål for porteføljen.

Ved utgangen av kvartalet ble netto misligholdte (>90 dager) og tapsutsatte engasjement 256 (488) mill. kr. som er en reduksjon på 232 mill. kr fra 30.09.18. Storparten av reduksjon er knyttet til salg av aktiva i ett engasjement. I prosent av brutto utlån tilsvarer dette 0,9 (1,8) %.

Markedsrisiko

Konsernets renterisiko er styrt innenfor styrevedtatte rammer og anses som lav. Banken påtar seg kredittspreadrisiko i første rekke gjennom forvaltning av rentebærende verdipapirer i bankens likviditetsportefølje. Porteføljen består i hovedsak av verdipapirer utstedt av norske banker, boligkredittforetak, kommuner, stat og ikke-finansielle foretak. Kredittspreadrisikoen er innenfor vedtatte rammer.

Bankens posisjoner i aksjer er i hovedsak strategisk motivert gjennom aksjeinvesteringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og produktselskaper. Markedsrisikoen knyttet til disse aksjeinvesteringene vurderes som moderat. Banken har en stor eierpost i Helgeland Invest AS. Eierposten vil være utsatt for verdissingninger avhengig av resultatene i underliggende selskaper. Resultatandel er vist i note 3 og 12.

Operasjonell risiko

Risikostyringen er sentral i den daglige driften og i styrets løpende arbeid. Risikoen styres primært gjennom policy og retningslinjer, rammer, fullmakter, rapporteringskrav og krav til kompetanse. Det er i 2019 ikke avdekket forhold som er kritisk for bankens virksomhet.

Likviditet og finansiering

Styret har vedtatt en strategi for likviditetsstyring som angir hensikt, styringsmål og risikotoleranse for styring av likviditetsrisiko.

Bankens likviditetssituasjon vurderes som betryggende, og andelen langsiktig finansiering er godt over måltall.

Konsernets samlede likviditetsreserver (kontanter, bankinnskudd og rentebærende verdipapirer) utgjør 4,9 (4,5) milliarder kroner eller 14,5 (13,6) % av

konsernets forvaltningskapital. Samlet durasjon på renteporteføljen er 1,7 (2,0) år.

Bankens likviditetsreserveportefølje består hovedsakelig rentebærende verdipapirer fra solide utstedere som kvalifiserer til LCR rapportering. Ved utgangen av kvartalet har konsernet en LCR på 142 (123) %.

Soliditet

Netto ansvarlig kapital utgjorde 3.550 mill. kr, herav fondsobligasjon med 299 mill. kr og ansvarlig lån med 451 mill. kr. Inkludert forholdsmessig konsolidering av samarbeidende grupper har konsernet en ren kjernekapitaldekning på 14,8 (14,9) % og totalkapitaldekning på 18,8 (19,0) %. Årets resultat er da ikke tillagt kapitalen. Dersom 50 % av resultatet hensyntas vil det gi en ren kjernekapitaldekning på 15,4 %.

Lovbestemt minstekrav på ren kjernekapitaldekning er på 12,0 % (12,5 % fra og med 31.12.19). Banken har et Pilar 2 tillegg på 2,2 %. Konsernets kapitalkrav inkludert Pilar 2 tillegg utgjør dermed 14,2 % (14,7 % fra og med 31.12.19).

Måltallet for ren kjernekapitaldekning er på 15,0 %, og 18,5 % for totalkapitaldekning.

Med bakgrunn i endringer i regulatoriske krav er bankens interne målkrav, fra og med 31.12.19, endret til 16,0 % i ren kjernekapitaldekning og 19,5 % i totalkapitaldekning. Måltallet forutsetter innføring av SMB rabatt og justering av balansen.

- Banken har beregnet at SMB rabatten vil gi økt ren kjernekapitaldekning på ca. 60 bp.
- Banken tilpasser balansen i Q4 med reduksjon av i underkant av 1 mrd. på utvalgte BM engasjement /syndikert utlån.

Konsernets uvektede kjernekapital (Leverage Ratio) ble 8,8 (8,9) %.

Utsiktene fremover

Helgeland Sparebank leverer et godt resultat på basisdriften og ser effekter av lønnsomhetsprogrammet som er iverksatt. Rentehevingene i løpet av 2019, hvor både pt-renter og NIBOR-påslag har vært økt, har løftet nettorenten. Som følge av rentehevingen i november er det forventet ytterligere positiv effekt i 4. kvartal. I følge resultatprognosene vil banken løfte seg mot måltallet på EK-avkastning mot 2021-2022.

Banken gjør de nødvendige tilpasningene av balansen i Q4 og vil være innenfor de kapitalkrav som gjelder pr 31.12.19. Banken vil med de iverksatte tiltak også ha tilstrekkelig kapital til prognostisert vekst fremover.

12 månedsveksten i privatmarkedet på Helgeland er redusert i Q3. HSB sin andel av veksten har imidlertid også falt, og 12 månedsveksten er på 2,2 %. En av årsakene til dette er bankens økte lønnsomhetsfokus i et marked hvor utlånsmarginene er under press som følge av hard konkurranse. Vi forventer moderat markedsvekst fremover og følgelig også moderat og sunn utlånsvekst til privatmarkedet i neste kvartal.

Omsetningen av boliger på Helgeland har gjennom 2019 vært på samme nivå som «normalåret» 2017. Dette gjelder også for 3. kvartal. Når det gjelder prisen på omsatte boliger er det en prisnedgang i 3.kvartal sammenlignet med 2. kvartal på 7,4 % på leiligheter og 3,1 % på eneboliger. Prisoppgangen i 2. kvartal var høyere enn normalt og skyldtes omsetningen av noen relativt dyre objekter. Boligmarkedet på Helgeland, da spesielt Mosjøen og Mo i Rana, kan karakteriseres som velfungerende. Omsetningshastigheten har falt noe og er nå på mellom 35-60 dager og omsetningene er omtrent på takst/verdivurdering.

Lav kronekurs gir fortsatt god fart i industrien og laksenæringen. I bygge- og anleggsbransjen på Helgeland er også aktiviteten høy både i privat og offentlig regi. Det kan nevnes at en større utbygging er satt på vent som følge av mangel på interesse for å gi anbud. Arbeidsledigheten er fortsatt lav på Helgeland med 1,5 %. Det forventes at det lave nivået på arbeidsledige vil vedvare. 12 månedsveksten i bedriftssegmentet er 6,2 %. Dette er noe lavere enn i 2. kvartal. BM veksten forventes å bli negativ i neste kvartal som følge av tilpasning av balansen for å være mål oppfyllede ifht nye kapitalkrav.

Nivået på provisjonsinntektene er samlet sett tilfredsstillende. Etablerte pristiltak og en offensiv salgsorganisasjon gir grunnlag for å forvente at nivået vil ha en positiv trend de neste kvartalene.

Banken har guidet markedet på en forventning om normaliserte tap i 2019. Dette er situasjonen for 3. kvartal og forventes også å være situasjonen for 4. kvartal.

Mo i Rana, 30. oktober 2019

Stein Andre Herigstad-Olsen
styreleder

Bjørn Audun Risøy
nestleder

Marianne Terese Steinmo

Siw Moxness

Nils Terje Furunes

Tone Helen Hauge

Birgitte Lorentzen
ansattrepr.

Geir Pedersen
ansattrepr.

Hanne Nordgaard
adm. direktør

INNHALDSFORTEGNELSE

RESULTAT (tall i mill. kr).....	6
BALANSE (tall i mill. kr).....	7
ENDRING EGENKAPITAL.....	8
KONTANTSTRØM.....	9
NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER.....	10
NOTE 2. SEGMENT.....	10
NOTE 2. 1 RENTEINNTEKTER.....	11
NOTE 2. 2 NETTO PROVISJONSINNTEKTER.....	11
NOTE 3. SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	11
NOTE 4. SPESIFIKASJON AV KOSTNADER.....	11
NOTE 5. NEDSKRIVNING PÅ ENGASJEMENT.....	12
NOTE 6. RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS OG UTBYTTEGRUNNLAG.....	12
NOTE 7. GEOGRAFISK EKSPONERING AV UTLÅNSPORTEFØLJEN.....	12
NOTE 8. ENGASJEMENT OG TAPSAVSETNING FORDELT PÅ NÆRING.....	12
NOTE 9. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT.....	14
NOTE 10. ENDRING I BRUTTO UTLÅN OG TAPSAVSETNINGER I BALANSEN.....	15
NOTE 11. BETINGEDE FORPLIKTELSER.....	18
NOTE 12. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP.....	19
NOTE 13. DRIFTSMIDLER.....	20
NOTE 13.1 LEIEKONTRAKTER.....	21
NOTE 14. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER.....	21
NOTE 15. VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	21
NOTE 16. FINANSIELLE DERIVATER.....	23
NOTE 17. VERDIPAPIRGJELD.....	24
NOTE 18. GEOGRAFISK FORDELING AV KUNDEINNSKUDD.....	24
NOTE 19. INNSKUDD FORDELT PÅ NÆRING.....	25
NOTE 20. EGENKAPITALBEVIS HELG – DE 20 STØRSTE EIERNE.....	25
NOTE 21. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING.....	26
RESULTAT I PROSENT AV GJENNOMSNI TT LIG FORVALTNINGSKAPITAL.....	27
RESULTAT - OG BALANSEUTVIKLING.....	28
ANDRE NØKKELTALL.....	29
ANDRE BEREGNINGER.....	30

RESULTAT (tall i mill. kr)

Morbank						Konsern				
31.12.18	Q3/18	Q3/19	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	Q3/19	Q3/18	31.12.18
788	194	235	582	656	Renteinntekter og lignende inntekter (note 2.1)	813	706	291	238	957
286	70	97	209	263	Rentekostnader og lignende kostnader	361	275	132	95	379
12	3	3	9	9	Øvrige rentekostnader	9	9	3	3	12
490	121	135	364	384	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	443	422	156	140	566
100	24	28	73	80	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	80	73	28	24	100
10	2	3	7	10	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	10	7	3	2	10
90	22	25	66	70	Netto provisjonsinntekter	70	66	25	22	90
56	0	0	56	54	Utbytte	0	6	0	0	6
50	20	4	40	12	Netto resultat fra tilknyttede selskaper	12	40	4	20	50
-12	-21	2	-2	3	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	3	-2	2	-21	-8
94	-1	6	94	69	Netto verdiendring på finansielle investeringer	15	44	6	-1	48
18	7	2	13	7	Andre driftsinntekter	3	10	1	6	16
279	70	72	209	214	Driftskostnader (note 4)	219	212	74	71	286
249	20	17	111	37	Nedskrivninger på utlån, garantier m.v. (note 10)	38	111	18	20	249
164	59	79	217	279	Resultat før skatt	274	219	96	76	185
20	10	19	30	53	Skatt på ordinært resultat	64	42	22	14	36
144	49	60	187	226	Resultat etter skatt	210	177	73	62	149
2,0			6,5	7,9	Resultat per egenkapitalbevis i kroner (note 5)	7,3	6,2			8,0
2,0			6,5	7,9	Utvannet resultat per egenkapitalbevis (note 5)	7,3	6,2			8,0
					Utvidet resultat					
144	49	60	187	226	Resultat etter skatt	210	177	73	62	149
					<u>Poster som senere reverseres over resultat:</u>					
0	0	0	1	0	Netto endring i virkelig verdi fin. eiendeler for salg	0	1	0	0	0
0	0	0	0	0	Skatt på utvidet resultat	0	0	0	0	0
0	0	0	1	0	Netto utvidet øvrig resultatposter	0	1	0	0	0
144	49	60	188	226	Periodens totalresultat	210	178	73	62	149

BALANSE (tall i mill. kr)

Morbank			Konsern		
31.12.18	30.09.18	30.09.19	30.09.19	30.09.18	31.12.18
EIENDELER					
82	79	73	Kontanter og fordringer på sentralbanker	73	82
1.170	1.149	1.355	Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	702	461
20.289	20.294	20.535	Utlån til og fordringer på kunder (note 7,8,9,10)	28.141	27.614
54	87	50	Finansielle derivater (note 16)	50	54
4.132	4.243	4.628	Sertifikater, obligasjoner og aksjer	4.678	4.157
382	371	370	Investeringer i tilknyttede selskaper (note 12)	370	382
595	595	610	Investeringer i datterselskaper (note 12)		
11	15	13	Utsatt skattefordel	17	15
69	66	71	Varige driftsmidler (note 13)	131	133
70	42	61	Andre eiendeler (note 13.1)	73	71
26.854	26.941	27.766	Sum eiendeler	34.235	32.969
GJELD OG EGENKAPITAL					
250	501	250	Gjeld til kredittinstitusjoner	252	252
17.718	17.522	18.924	Innskudd fra kunder og gjeld til kunder (note 17,18)	18.497	17.248
5.058	5.035	4.556	Finansiell gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (note 15)	11.413	11.556
22	14	21	Finansielle derivater (note 16)	21	22
104	118	141	Andre forpliktelser (note 13.1)	125	118
451	451	452	Ansvarlig lån (Note 17)	451	451
23.603	23.641	24.344	Sum gjeld	30.759	29.647
EGENKAPITAL					
207	207	208	Eierandelskapital (note 5,6,20)	208	207
971	971	971	Overkursfond	971	971
710	654	710	Utjevningsfond	710	710
1.888	1.832	1.889	Sum eierandelskapital	1.889	1.888
558	540	546	Grunnfondskapital	546	558
33	25	22	Gavefond	22	33
591	565	568	Sum grunnfondskapital	568	591
440	425	440	Fond for urealiserte gevinster	440	440
299	291	299	Hybridkapital (Note 1,17)	299	299
33	0	0	Annen egenkapital	67	102
0	187	226	Resultat etter skatt	211	0
3.251	3.300	3.422	Sum egenkapital ekskl. minoritetsinteresse	3.474	3.320
			Ikke kontrollerende interesse	2	2
3.251	3.300	3.422	Sum egenkapital	3.476	3.322
26.854	26.941	27.766	Sum gjeld og egenkapital	34.235	32.969

Betingede forpliktelser utenom balansen (note 11)

ENDRING EGENKAPITAL

Konsern

31.12.18

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds oblig.	Fond for urealiserte	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Opptjent egenkapital			Sum
									Utjevn. fond	Annen Ek	Min. interes.	
<i>gev.</i>												
Egenkapital 01.01.18	208	971	-3	299	424	541	31	12	659	144	2	3.287
Implementeringseffekt 01.01. IFRS 9						-1			-5	4		-2
Endring regnskapsprinsipp verdipapirer 01.01					-10	2			7			-1
Årsresultat				12	26	15	4	6	48	38		149
Utvidet resultat												0
Årets totalresultat	0	0	0	12	16	16	4	6	50	42	0	149
Utbetalt renter FO				-12								-12
Utdelt gaver							-8	-12				-20
Trans. med eiere			1									1
Utbetalt utbytte/overf.gj.										-83		-83
Egenkapital 31.12.18	208	971	-2	299	440	557	27	6	709	104	2	3.322
Innsk./opptj. Ek.			1.177								2.145	3.322

30.09.19

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds oblig.	Fond for urealiserte	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjevn. fond	Annen Ek	Min. interes.	Sum
Egenkapital 01.01.19	208	971	-2	299	440	557	27	6	709	104	2	3.322
Årsresultat				11						199		210
Utvidet resultat												0
Årets totalresultat	0	0	0	11	0	0	0	0	0	199	0	210
Utbetalt renter FO				-11								-11
Utdelt gaver							-5	-6				-11
Tran. med eierne												0
Utbetalt utbytte/renter										-33		-33
Egenkapital 30.09.19	208	971	-2	299	440	557	22	-1	709	270	2	3.477
Innsk./opptj. Ek.			1.177								2.299	3.477

Morbank

31.12.18

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds Obl.	Fond for urealiserte	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjevn. fond	Annen EK	Sum	
												<i>gev.</i>
Egenkapital 01.01.18		209	971	-3	299	424	541	31	12	659	83	3.226
Implementeringseffekt 01.01. IFRS 9							-1			-4		-5
Endring regnskapsprinsipp verdipa	0				-10	2				8		0
Resultat				12	26	15	4	6	48	33		144
Utvidet resultat												0
Totalresultat		0	0	0	12	26	4	6	48	33		144
Utbetalt rente FO					-12							-12
Utdelt gaver							-8	-12				-20
Tran. med eierne				1								1
Utbetalt utbytte/overf.gjeld										-83		-83
Egenkapital 31.12.18		209	971	-2	299	440	557	27	6	711	33	3.251
Innskutt/opptjent egenkapital				1.178							2.073	3.251

30.09.19

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne EK.b.	Fonds obl.	Fond for ureal. gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjevn. fond	Annen EK	Sum	
												<i>0</i>
Egenkapital 01.01.19		209	971	-2	299	440	557	27	6	711	33	3.251
Årets resultat					11						215	226
Årets utvidet resultat												0
Totalresultat		0	0	0	11	0	0	0	0	0	215	226
Utbetalt rente FO					-11							-11
Utdelt gaver							-5	-6				-11
Transaksjoner med eierne												0
Utbetalt utbytte/renter										-33		-33
Egenkapital 30.09.19		209	971	-2	299	440	557	22	0	711	215	3.422
Innskutt/opptjent egenkapital				1.178							2.244	3.422

KONTANTSTRØM

Morbank			Konsern			
31.12.18	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	31.12.18
-689	-541	-204	Endring utlån til kunder	-554	-937	-1.398
710	524	584	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	754	663	898
278	99	1.206	Endring innskudd fra kunder	1.249	105	246
-178	-130	-175	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-177	-128	-180
0	250	0	Endring fordring og gjeld til kredittinstitusjoner	0	250	0
15	-88	-485	Endring sertifikater og obligasjoner	-464	-89	15
55	41	55	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	54	41	55
89	66	70	Provisjonsinnbetaling	70	66	90
-266	-200	-223	Utbetalinger til drift	-206	-199	-267
-60	-60	-61	Betalt skatt	-76	-60	-72
33	10	10	Andre tidsavgrensninger	-7	18	37
-13	-29	777	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	643	-270	-576
-9	-6	-40	Investering i varige driftsmidler	-45	-7	-9
8	5	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	0	5	8
-23	-24	0	Langsiktige investeringer i aksjer	0	-24	-23
0	8	0	innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	0	8	0
56	57	54	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	8	6	7
32	40	14	B Netto likviditetendring investering	-37	-12	-17
2.943	2.543	1.373	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	2.974	3.943	5.390
-3249	-2744	-1.875	Tilbakebetaling - utstedt verdipapir	-3.117	-3388	-4673
150	0	0	Opptak ansvarlig lånekapital	0	0	150
-92	-67	-77	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	-188	-135	-188
-11	-8	-10	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-10	-8	-11
-83	-83	-33	Utbytte til aksjeiere	-33	-83	-83
-342	-359	-622	C Netto likviditetsendring finansiering	-374	329	585
-323	-348	169	A+B+C Netto endring likvider i perioden	232	47	-8
1.575	1.575	1.252	Likviditetsbeholdning periodens start	543	551	551
1.252	1.227	1.421	Likviditetsbeholdning periodens slutt	775	598	543
			Likviditetsbeholdning spesifisert			
82	78	73	Kontanter og fordringer på sentralbanker	73	78	82
1.170	1.149	1.348	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsetid	702	520	461
1.252	1.227	1.421	Likviditetsbeholdning	775	598	543

NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Både konsernregnskapet og regnskapet til morbanken er utarbeidet i henhold til IFRS standarder, regnskapsprinsippene innenfor det enkelte området er beskrevet i årsregnskapet for 2018. Delårsrapport er i samsvar med IAS 34 og er ikke revidert.

IFRS 16 implementert med virkning fra og med 01.01.19 Helgeland Sparebank benytter forenklet metode ved implementering av IFRS 16, noe som innebærer at verdien på bruksrettene og tilhørende leieforpliktelser beregnes basert på gjenværende leieperiode og marginale lånerenter pr 1. januar 2019. Se note 13.1 i kvartalsregnskapet.

NOTE 2. SEGMENT

Konsernet har definert ett geografisk hovedområde – Helgeland og konsernet har kun mindre eksponering for kredittrisiko utenfor det geografiske hovedområdet.

Konsernet har delt bankdriften inn i to segmenter, fordelt på personmarkedet og bedriftsmarkedet.

<i>Morbank</i>					<i>Konsern</i>			
30.09.19					30.09.19			
PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Totalt
153	214	17	384	Netto renteinntekter	212	211	20	443
16	7	47	70	Netto provisjonsinntekter	16	7	47	70
		76	76	Inntekter			19	19
64	32	118	214	Driftskostnader	66	34	118	218
	37		37	Tap på utlån	1	37		38
105	152	22	279	Resultat før skatt	161	147	-32	276
11.329	9.545		20.874	Utlån til kunder	18.842	9.639		28.481
-16	-322		-338	Tapsavsetninger	-18	-322		-340
		7.230	7.230	Andre eiendeler			6.094	6.094
11.313	9.223	7.230	27.766	Sum eiendeler per segment	18.824	9.317	6.094	34.235
10.339	8.585		18.924	Innskudd fra og gjeld til kunder	10.338	8.188		18.526
	5		5	Tapsavsetninger ubenyttet trekk og garantier		5		5
		8.837	8.837	Annen gjeld og egenkapital			15.704	15.704
10.339	8.590	8.837	27.766	Sum gjeld og egenkapital	10.338	8.193	15.704	34.235

<i>Morbank</i>					<i>Konsern</i>			
30.09.18					30.09.18			
PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Totalt
148	202	14	364	Netto renteinntekter	218	205	-1	422
20	9	37	66	Netto provisjonsinntekter	20	9	37	66
0	0	107	107	Inntekter	0	0	54	54
61	31	117	209	Driftskostnader	65	33	114	212
0	111	0	111	Tap på utlån	0	111	0	111
107	69	41	217	Resultat før skatt	173	70	-24	219
11.542	9.012	0	20.554	Utlån til kunder	18.410	9.096		27.506
-18	-233	0	-251	Tapsavsetninger	-18	-233		-251
0	0	6.638	6.638	Andre eiendeler			5.547	5.547
11.524	8.779	6.638	26.941	Sum eiendeler per segment	18.392	8.863	5.547	32.802
9.937	7.584		17.521	Innskudd fra og gjeld til kunder	9.937	7.140		17.077
	8		8	Tapsavsetninger ubenyttet trekk og garantier		8		8
		9.412	9.412	Annen gjeld og egenkapital			15.717	15.717
9.937	7.592	9.412	26.941	Sum gjeld og egenkapital	9.937	7.148	15.717	32.802

NOTE 2. 1 RENTEINTEKTER

Morbank					Renteinntekter					konsern				
31.12.18	Q3/18	Q3/19	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	Q3/19	Q3/18	31.12.18				
					Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost									
23	6	6	18	17	Renter av fordringer på kredittinstitusjoner	16	17	6	12	9				
404	99	117	296	330	Renter av utlån på kunder	726	631	264	207	868				
427	105	123	314	347	Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	742	648	270	219	877				
					Renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat									
25	5	9	17	25	Renter av utlån til kunder (fastrente utlån)	16	17	0	5	25				
55	14	21	41	55	Renter av sertifikater og obligasjoner	55	41	21	14	55				
80	19	30	58	80	Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat	71	58	21	19	80				
					Renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat									
281	70	82	210	229	Renter av utlån til kunder (lån som kan overføres til boligkreditselskapet)	0	0	0	0	0				
281	70	82	210	229	Sum renter fra finan. Instrum. vur. til virkelig verdi over utvidet resultat	0	0	0	0	0				
788	194	235	582	656	Sum renteinntekter	813	706	291	238	957				

NOTE 2. 2 NETTO PROVISJONSINTEKTER

Morbank					Provisjonsinntekter og inntekter ved banktjenester					konsern				
31.12.18	Q3/18	Q3/19	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	Q3/19	Q3/18	31.12.18				
60	15	19	43	52	Gebyrinntekter betalingsformidling	52	43	19	15	60				
32	7	7	24	22	Gebyrinntekter forsikring (skade, liv, spare, og pensjon)	22	24	7	7	32				
8	2	2	6	6	Garantiprovisjoner	6	6	2	2	8				
100	24	28	73	80	Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	80	73	28	24	100				
					Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester									
10	2	3	7	10	Betalingsformidling	10	7	3	2	10				
0	0	0	0	0	Gebyr kunders bruk av betalingsterminaler	0	0	0	0	0				
0	0	0	0	0	Betalte interbankgebyr	0	0	0	0	0				
10	2	3	7	10	Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	10	7	3	2	10				
90	22	25	66	70	Netto provisjonsinntekter	70	66	25	22	90				

I gebyrinntekter forsikring 2018 inngår kompensasjon for avsluttet distribusjonsavtale på 2,3 mill. kr.

NOTE 3. SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Morbank					Konsern					
31.12.18	Q3/18	Q3/19	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	Q3/19	Q3/18	31.12.18
-5	0	1	-1	0	Urealisert verdiendring verdipapirer	0	-1	1	0	-5
-4	-1	0	-1	1	Realisert gevinst/tap verdipapirer	1	-1	0	-1	-4
-6	-19	2	3	2	Netto gevinst/tap aksjer	2	3	2	-19	-2
56	0	0	56	54	Aksjeutbytte / (konsemdbidrag; morbank)	0	6	0	0	6
50	20	4	39	12	Resultatandel fra Helgland Invest AS	12	39	4	20	50
0	0	1	1	1	Resultatandel fra Rede	1	1	1	0	0
5	-1	-2	-2	-1	Urealisert verdiendring fastrente utlån	-1	-2	-2	-1	5
-2	0	0	-1	0	Urealisert verdiendring innlån og swapper	0	-1	0	0	-2
94	-1	6	94	69	Sum verdiendring finansielle instrumenter	15	44	6	-1	48

NOTE 4. SPESIFIKASJON AV KOSTNADER

Morbank					Konsern					
31.12.18	Q3/18	Q3/19	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	Q3/19	Q3/18	31.12.18
134	34	34	101	105	Lønn og sosiale utgifter	105	102	33	34	135
88	23	24	67	69	Generelle administrasjonskostnader	69	66	24	24	88
12	3	3	9	9	Av- og nedskrivninger på driftsmidler	14	13	6	4	18
45	10	11	32	31	Andre driftskostnader	32	31	12	9	45
279	70	72	209	214	Sum ordinære driftskostnader	220	212	75	71	286

NOTE 5. NEDSKRIVNING PÅ ENGASJEMENT

Morbank					Konsern					
31.12.18	Q3/18	Q3/19	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	Q3/19	Q3/18	31.12.18
-2	2	1	0	-3	Periodens endring i nedskrivning trinn 1	-3	0	1	2	-2
8	11	6	4	3	Periodens endring i nedskrivning trinn 2	5	4	8	11	8
229	2	6	97	-41	Periodens endring i nedskrivning trinn 3	-41	97	6	2	229
16	6	4	11	80	Periodens konstatert tap	79	11	3	6	16
-2	-1	0	-1	-2	Period. inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-2	-1	0	-1	-2
249	20	17	111	37	Resultatført nedskrivninger på engasjement	38	111	18	20	249

Avsetning for tap og tapskostnad er beregnet iht IFRS 9, metode er beskrevet i årsregnskapet note 22 og note 1 i kvartalsregnskapet.

NOTE 6. RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS OG UTBYTTEGRUNNLAG

Morbank			Konsern			
31.12.18	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	31.12.18
144	187	226	Resultat etter skatt	210	177	149
-12	-8	-11	Renter fondsobligasjon	-11	-8	-12
132	179	215	Resultat (eks. renter fondsobligasjon)	199	169	137
76,3 %	76,3 %	76,4 %	Egenkapitalbeviserens andel av resultatet (IB brøk)	76,4 %	76,3 %	76,3 %
4,8	7,5	7,9	Resultat per egenkapitalbevis	7,3	6,2	5,0
4,8	7,5	7,9	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	7,3	6,2	5,0

			Morbank		
			30.09.19	30.09.18	31.12.18
Resultat etter skatt			226	187	144
Renter fondsobligasjon			-11	-8	-12
Endring fond for vurderingsforskjeller			-11	-18	-25
Utbyttegrunnlag			205	161	107

NOTE 7. GEOGRAFISK EKSPONERING AV UTLÅNSPORTEFØLJEN

Morbank				Konsern				
30.09.18	%	30.09.19	%	30.09.19	%	30.09.18	%	
17.428	84,8 %	17.614	84,4	Helgeland	23.490	82,5	22.842	83,0 %
3.098	15,1 %	3.229	15,5	Norge for øvrig	4.946	17,4	4.639	16,9 %
19	0,1 %	31	0,1	Utenfor Norge	45	0,2	25	0,1 %
20.545	100,0 %	20.874	100	Sum brutto utlån	28.481	100	27.506	100,0 %

NOTE 8. ENGASJEMENT OG TAPSAVSETNING FORDELT PÅ NÆRING

Det beregnes forventet tap for alle konti (vurdert til amortisert kost og FVOC). Alle kontoengasjementer legges inn i en av de tre "trinnene" i tapsmodellen, basert på deres risikoendring siden innvilgelse (endring i kredittrisiko). For beskrivelse av de enkelte "trinnene" vises det til forklaringer nedenfor. Alle engasjement som ikke allerede på innregningstidspunktet har objektive bevis på tap plasseres ved innregningstidspunktet i trinn 1, og flyttes på et senere tidspunkt til trinn 2; i de tilfellene der det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko, eller trinn 3; i de tilfeller hvor det er objektive bevis på tap.

Trinn 1: 12 måneders forventet tap.

Her inngår de fleste tilfeller av finansielle eiendeler som er omfattet av den generelle tapsmodellen. Finansielle instrumenter som har tilsvarende kredittrisiko (eller bedre) som ved førstegangsinnregning og som derfor ikke er klassifisert under trinn 2 og 3 omfattes av dette trinnet. Det beregnede forventede tapet som avsettes i regnskapet tilsvarer forventet tap fra mislighold de neste 12 månedene.

Trinn 2: Forventet tap i levetiden.

I trinn 2 plasseres finansielle eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning. Om et kontoengasjement er vesentlig forverret eller ikke, defineres som en funksjon av sannsynlighet for mislighold (PD) på beregningstidspunktet og innvilgelsestidspunktet. Banken har valgt å definere at eiendeler med lav kredittrisiko

(operasjonalisert som eiendeler med PD som ikke overstiger 0,75%) forblir i trinn 1. Forventet tap for eiendeler i trinn 2 beregnes over restløpetiden for eiendelen. Følgende hendelser vurderes alltid å ha medført vesentlig økning i kredittrisiko:

- Engasjement hvor det foreligger et 30 dagers overtrekk. Dette gjelder overtrett fra første krone, men eldre enn 30 dager.
- Engasjement hvor det foreligger større overtrekk. Dette gjelder overtrett fra første dag, der saldo er vesentlig større enn bevilgningen.
- Engasjement med endrede betalingsforpliktelsener eller refinansiering (forbearance).

Trinn 3: Forventet tap i levetiden.

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning og der det foreligger objektive bevis på tap på rapporteringstidspunktet. Forventet tap for eiendeler i trinn 3 beregnes over restløpetiden for eiendelen. Renteinntekter beregnes av eiendelens netto bokførte verdi.

Samme modell benyttes for konsern, morbank og heleid boligkredittforetak, men med forskjellige datodefinsjon når det gjelder første innregning. For konsern og morbank skal kontoens innvilgelsestidspunkt benyttes, mens det for boligkredittforetaket benyttes score ved overførelsesdato.

Konsern

30.09.19 **Utlån til amortisert kost og til virkelig verdi (over utvidet resultat) FVOCI)**

	Brutto utlån		Tapsavsetninger			Brutto utlån	Netto utlån
	Amortisert kost	Virkelig verdi (FVOCI)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Virkelig verdi over resultat	Total
Kommuner og kommuneforetak	62	0	0	0	0	0	62
Forsikring og finansielle foretak	1	0	0	0	0	0	1
Jord- og skogbruk	1.448	0	-1	-5	-12	22	1.451
Fiske og havbruk	1.231	0	-1	0	0	0	1.229
Industri og bergverk	444	0	0	0	-11	0	432
Bygg, anlegg og kraft	1.555	0	-3	-15	-102	13	1.448
Handel, hotell og restaurant	429	0	0	-3	-5	0	422
Transport og tjenesteytende næring	1.318	0	-2	-5	-66	26	1.271
Eiendomsdrift	3.091	0	-4	-28	-58	17	3.018
Sum næring	9.579	0	-12	-56	-254	78	9.335
Personmarked	17.432	0	-1	-6	-10	1.391	18.806
Totalt	27.011	0	-13	-63	-264	1.469	28.141
Forventet tap ubenyttet kreditt og finansielle garantier PM			-0	-0	-0		
Forventet tap ubenyttet kreditt og finansielle garantier BM			-1	-3	-1		

Konsern

30.09.18 **Utlån til amortisert kost og til virkelig verdi (over utvidet resultat) FVOCI)**

	Brutto utlån		Tapsavsetninger			Brutto utlån	Netto utlån
	Amortisert kost	Virkelig verdi (FVOCI)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Virkelig verdi over resultat	Total
Kommuner og kommuneforetak	3	0	-	-	-	-	3
Forsikring og finansielle foretak	0	0	-	-	-	-	0
Jord- og skogbruk	1.424	0	-1	-6	-4	16	1.429
Fiske og havbruk	1.179	0	-2	-1	-	-	1.176
Industri og bergverk	548	0	-	-2	-	-	546
Bygg, anlegg og kraft	1.285	0	-4	-18	-53	9	1.219
Handel, hotell og restaurant	313	0	-1	-1	-	-	311
Transport og tjenesteytende næring	1.110	0	-2	-4	-39	25	1.090
Eiendomsdrift	3.166	0	-4	-17	-73	18	3.090
Sum næring	9.028	0	-14	-49	-169	68	8.863
Personmarked	17.471	0	-1	-5	-13	939	18.391
Totalt	26.499	0	-15	-54	-182	1.007	27.254
Forventet tap ubenyttet kreditt og finansielle garantier PM			-0	-0	-0		
Forventet tap ubenyttet kreditt og finansielle garantier BM			-4	-4	-1		

30.09.19		Utlån til amortisert kost og til virkelig verdi (over utvidet resultat - FVOCI)						
	Brutto utlån		Tapsavsetninger			Brutto utlån	Netto utlån	
	Amortisert kost	Virkelig verdi (FVOCI)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Virkelig verdi over resultat	Total	
Kommuner og kommuneforetak	62	0	0	0	0	0	62	
Forsikring og finansielle foretak	1	0	0	0	0	0	1	
Jord- og skogbruk	1.300	127	-1	-5	-12	22	1.430	
Fiske og havbruk	1.212	13	-1	0	0	0	1.224	
Industri og bergverk	425	13	0	0	-11	0	427	
Bygg, anlegg og kraft	1.504	30	-3	-13	-102	13	1.428	
Handel, hotell og restaurant	404	18	0	-3	-5	0	414	
Transport og tjenesteytende næring	1.120	113	-2	-5	-66	26	1.186	
Eiendomsdrift	2.986	140	-4	-34	-54	17	3.051	
Sum næring	9.013	454	-12	-60	-250	78	9.223	
Personmarked	497	9.451	-1	-5	-10	1.382	11.313	
Totalt	9.509	9.904	-13	-65	-260	1.460	20.536	
Forventet tap ubenyttet kreditt og finansielle garantier PM			0	0	0			
Forventet tap ubenyttet kreditt og finansielle garantier BM			-1	-3	-1			

30.09.18		Utlån til amortisert kost og til virkelig verdi (over utvidet resultat - FVOCI)						
	Brutto utlån		Tapsavsetninger			Brutto utlån	Netto utlån	
	Amortisert kost	Virkelig verdi (FVOCI)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Virkelig verdi over resultat	Total	
Kommuner og kommuneforetak	3		-	-	-	-	3	
Forsikring og finansielle foretak	0		-	-	-	-	-	
Jord- og skogbruk	1.271		-1	-6	-4	150	1.410	
Fiske og havbruk	1.154		-2	-1	-	20	1.171	
Industri og bergverk	532		-	-2	-	12	542	
Bygg, anlegg og kraft	1.228		-4	-18	-53	49	1.202	
Handel, hotell og restaurant	296		-1	-1	-	11	305	
Transport og tjenesteytende næring	943		-2	-4	-39	130	1.028	
Eiendomsdrift	3.061		-4	-17	-73	143	3.110	
Sum næring	8.488	0	-14	-49	-169	515	8.771	
Personmarked	489		-1	-5	-13	11.053	11.523	
Totalt	8.977	0	-15	-54	-182	11.568	20.294	
Forventet tap ubenyttet kreditt og finansielle garantier PM			-0	-0	-0			
Forventet tap ubenyttet kreditt og finansielle garantier BM			-4	-4	-1			

NOTE 9. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

Morbank			Konsem		
31.12.18	30.09.18	30.09.19	30.09.19	30.09.18	31.12.18
305	370	295		295	370
			Misligholdte engasjement over 90 dager		
-115	-68	-123	Trinn 3 nedskrivninger	-123	-67
190	302	172	Sum netto misligholdte engasjement	172	303
333	291	226		226	291
			Øvrige tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement ¹⁴		
-190	-94	-142	Trinn 3 nedskrivninger	-142	-106
143	197	84	Sum netto tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement	84	185
333	499	256	Sum netto misligholdte og tapsutsatte engasjement¹⁵	256	488
1,6 %	2,4 %	1,2 %	I prosent av brutto utlån	0,9 %	1,8 %

Et misligholdt engasjement er summen av kundens totale engasjement dersom en del av engasjementet har vært overtrukket i mer enn 90 dager. Tapsutsatte engasjement er engasjement som har tapsavsetning eller ligger i risikoklasse K, men som ikke er misligholdt.

Note 22 i årsrapporten gir en beskrivelse av engasjement som er plassert i trinn 3 ved beregning av forventet tap. I trinn 3 nedskrivninger på misligholdte lån inngår forventet tap og individuelle nedskrivninger. Se også note 1 i kvartalsregnskapet.

NOTE 10. ENDRING I BRUTTO UTLÅN OG TAPSAVSETNINGER I BALANSEN

Endringer i balanseposter iht. IFRS 9. Individuelle nedskrivninger inngår i trinn 3. I tabellene for tapsavsetninger inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter som er styrt til gjeldssiden i balansen.

Brutto utlån (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Konsern 30.09.19
	Med forventet tap over 12 måneder	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Brutto utlån (eks. fastrente utlån) pr. 01.01.19	22.813	3.338	638	26.789
Nye lån/kreditter/garantier	4.546	908	61	5.515
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-1.760	1.744	0	-16
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-42		42	-1
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-108	110	2
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		6	-6	0
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	69		-70	0
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	1.231	-1.266	0	-36
Redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-3.833	-694	-257	-4.784
Andre endringer i perioden	-427	3	2	-422
Brutto utlån (eks. fastrente utlån) pr. 30.09.19	22.596	3.931	521	27.047
IB Ubenyttet kreditt og finansielle garantier	2.693	299	15	3.007
UB Ubenyttet kreditt og finansielle garantier	2.742	265	32	3.039

Overgang mellom trinn inneholder endring av utlån fra begynnelsen til slutten av perioden.

Utlån fastrente, som måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat, inngår ikke.

Brutto utlån (ekskl. fastrente)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Konsern 30.09.18
	Med forventet tap over 12 måneder	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Brutto utlån (eks. fastrente utlån) pr. 01.01.18	22.025	3.336	316	25.677
Nye lån/kreditter/garantier	5.701	881	80	6.662
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-1.656	1.410		-246
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-192		194	2
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-216	192	-24
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		10	-12	-2
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	9		-10	-1
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	943	-1.011		-68
Redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-4.001	-596	-63	-4.660
Andre endringer i perioden	-782	-47	-13	-842
Brutto utlån (eks. fastrente utlån) pr. 30.09.18	22.047	3.767	684	26.499
IB Ubenyttet kreditt og finansielle garantier	2.759	189	6	2.954
UB Ubenyttet kreditt og finansielle garantier	2.910	315	6	3.231

Overgang mellom trinn inneholder endring av utlån fra begynnelsen til slutten av perioden.

Utlån fastrente, som måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat, inngår ikke.

	<i>Morbank</i>			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	30.09.19
Brutto utlån (ekskl. fastrente)	Med forventet tap over 12 måneder	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Brutto utlån (eks. fastrente utlån) pr. 01.01.19	15.771	3.054	638	19.463
Nye lån/kreditter/garantier	3.729	783	64	4.576
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-1.424	1.418	0	-6
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-40		40	0
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-107	109	2
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		6	-6	0
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	68		-69	0
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	910	-931	0	-21
Redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-3.502	-633	-258	-4.394
				0
Andre endringer i perioden	-194	12	2	-180
Brutto utlån (eks. fastrente utlån) pr. 30.09.19	15.319	3.600	521	19.440
IB Ubenyttet kreditt og finansielle garantier	2.228	290	15	2.533
UB Ubenyttet kreditt og finansielle garantier	2.236	261	32	2.528

Overgang mellom trinn inneholder endring av utlån fra begynnelsen til slutten av perioden.

Utlån fastrente, som måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat, inngår ikke.

	<i>Morbank</i>			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	30.09.18
Brutto utlån (ekskl. fastrente)	Med forventet tap over 12 måneder	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Brutto utlån (eks. fastrente utlån) pr. 01.01.18	15.986	2.777	315	19.078
Nye lån/kreditter/garantier	4.579	769	85	5.434
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-1.380	1.140		-240
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-189		191	2
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-214	190	-24
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		10	-12	-2
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	9		-10	-1
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	765	-824		-59
Redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-3.443	-505	-63	-4.011
				0
Andre endringer i perioden	-578	-41	-20	-640
Brutto utlån (eks. fastrente utlån) pr. 30.09.18	15.749	3.114	675	19.538
IB Ubenyttet kreditt og finansielle garantier	2.314	184	6	2.504
UB Ubenyttet kreditt og finansielle garantier	2.470	284	16	2.770

Overgang mellom trinn inneholder endring av utlån fra begynnelsen til slutten av perioden.

Utlån fastrente, som måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat, inngår ikke.

	<i>Konsern</i>			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	30.09.19
Tapsavsetninger på brutto utlån og utenombalanseposter	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Tapavsetning pr. 01.01.19	17	63	305	385
Nye eller økte lån/kreditter/garantier	3	20	1	25
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-2	20	0	18
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	0		4	4
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-3	21	18
				0
Overgang fra trinn 3 til trinn 2	0	0	-1	0
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	0	0	-1	0
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	1	-12	0	-11
Redusert portefølje (salg/konstatert/mv)	-2	-14	-69	-85
				0
Andre endringer i perioden	-2	-8	2	-9
Tapavsetning pr. 30.09.19	14	68	263	345

Overgang mellom trinn inneholder endring av nedskrivning fra begynnelsen til slutten av perioden.

	<i>Konsern</i>			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	30.09.18
Tapsavsetninger på brutto utlån og utenombalanseposter	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Tapavsetning pr. 01.01.18	20	55	86	161
Nye eller økte lån/kreditter/garantier	7	15	4	26
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-5	21		16
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-2		40	38
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-19	70	51
				-1
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		0	-2	-1
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	1		-1	-1
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	2	-11		-9
Redusert portefølje (salg/konstatert/mv)	-3	-4	-16	-22
				2
Andre endringer i perioden	0	1	1	2
Tapavsetning pr. 30.09.18	20	58	183	261

Overgang mellom trinn inneholder endring av nedskrivning fra begynnelsen til slutten av perioden.

	<i>Morbank</i>			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	30.09.19
Tapavsetninger på brutto utlån og utenombalansposter	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Tapavsetning pr. 01.01.19	17	64	304	385
Nye eller økte lån/kreditter/garantier	3	20	2	25
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-2	19		17
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	0		4	4
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-3	22	19
				0
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		0	-1	0
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	0		0	0
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	1	-11		-11
Redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-2	-14	-69	-85
				0
Andre endringer i perioden	-2	-10	2	-11
Tapavsetning pr. 30.09.19	14	66	263	343

Overgang mellom trinn inneholder endring av nedskrivning fra begynnelsen til slutten av perioden.

	<i>Morbank</i>			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	30.09.18
Tapavsetninger på brutto utlån og utenombalansposter	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Tapavsetning pr. 01.01.18	19	55	86	160
Nye eller økte lån/kreditter/garantier	7	15	4	26
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-5	20		16
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-2		40	38
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-19	70	51
				-1
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		0	-2	-1
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	1		-1	-1
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	2	-11		-9
Redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-3	-4	-16	-22
				2
Andre endringer i perioden	0	1	2	2
Tapavsetning pr. 30.09.18	19	58	183	260

Overgang mellom trinn inneholder endring av nedskrivning fra begynnelsen til slutten av perioden.

NOTE 11. BETINGEDE FORPLIKTELSER

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>			
31.12.18	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	31.12.18
2.062	2.266	2.067	Ubenyttet trekk og innv. Ikke diskonterte lån	2.578	2.727	2.536
471	504	461	Garantiansvar	461	504	471
791	870	845	Forpliktelse Helgeland Boligkreditt AS			
3.324	3.640	3.373	Sum ubenyttet trekk og garantier	3.039	3.231	3.007

I tillegg har morbanken en forpliktelse ovenfor Helgeland Boligkreditt AS som har en revolverende trekkfasilitet (med løpetid > ett år) som skal dekke betalingsforpliktelser i sikkerhetsmassen for en rullerende 12 måneders periode.

NOTE 12. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP

Datterselskaper er konsolidert og eierinteresser med betydelig innflytelse er tatt inn etter egenkapitalmetoden. Foreløpig delårsregnskap for datterselskaper og tilknyttede selskaper er lagt til grunn i konsernregnskapet.

Investeringer i datterselskaper (DS)

	Aksjekap.	Antall aksjer	Eierandel %	Morbank	
				Bokført verdi	
				30.09.19	30.09.18
ANS Bankbygg Mo	49,0		97,5 %	46	46
Helgeland Boligkreditt AS	540,0	540.000	100 %	540	540
AS Sparebankbygg	0,1	100	100 %	1	1
Helgeland Spb.eiend.selskap AS	0,1	100	100 %	0,4	0,4
Helgeland Utviklingselskap AS	0,5	500	100 %	6	6
Strendene Utviklingsseelskap AS	15,03	300	100 %	15	0
Storgata 73 AS	0,1	140	53 %	1	2
Sum investeringer i DS				610	595

Tilknyttede selskaper (TS)

Banken har vurdert at HSB har betydelig innflytelse, men ikke faktisk kontroll i Helgeland Invest AS. Se mer utfyllende informasjon i note1 og note 27 i årsrapport 2018. Direktør bedriftsmarked i HSB, er pt vara i styret i Helgeland Invest AS.

Balanse 100 % eierandel	Omløpsmiddel	Anleggsmiddel	Kortsiktigj.	Langsikt.gj.	Morbank og konsern	
					30.09.19	
					Egenkapital	
Helgeland Invest AS		118	616	0	0	734
REDE Eiendomsmegling AS		42	31	34	1	38
Sum		160	647	34	1	772
Bankens andel						
Helgeland Invest AS	48,3 %	57	298	16	0	355
REDE AS (inkl. merverdi)	40,0 %	17	12	14	0	15
Sum		74	310	30	1	370

Balanse 100 % eierandel	Omløpsmiddel	Anleggsmiddel	Kortsiktigj.	Langsikt.gj.	Morbank og konsern	
					31.12.18	
					Egenkapital	
Helgeland Invest AS		118	643	0	0	761
REDE Eiendomsmegling AS		42	31	34	1	38,0
Sum		160	674	34	1	799
Bankens andel						
Helgeland Invest AS	48,3 %	57	311	16	0	367
REDE AS (inkl. merverdi)	40,0 %	17	12	14	0	15
Sum		74	323	30	1	382

Finansiell informasjon tilknyttede foretak, balanseverdier:

Endring bankens eierandel i Helgeland Invest	Morbank og konsern	
	30.09.19	31.12.18
Balanseført verdi	367	328
Justering verdi	0	0
Utbytte	-24	-10
Resultatandel	12	50
Balanseført verdi	355	367

Endring bankens eierandel i REDE	Morbank og konsern	
	30.09.19	31.12.18
Balanseført verdi	15	15
Utbytte	0	0
Resultatandel	0	0
Merverdi/goodwill	0	0
Balanseført verdi	15	15
Sum tilknyttede selskap	370	382

Finansiell informasjon tilknyttede foretak, resultatposter:

	Morbank og konsern				
	30.09.19				
	Driftsinnt.	Finanskost.	Andre innt.	Driftskostnad.	Resultat etter skatt
Resultat 100%					
Helgeland Invest AS	26	0	0	1	25
REDE Eiendomsmegling AS	6	0	0	6	0
Sum	32	0	0	7	25
Resultat bankens eierandel					
Helgeland Invest AS 48,3 %	13	0	0	0	12
REDE Eiendomsmegling AS 40,0 %	2	0	0	2	0
Sum	15	0	0	3	12

	Morbank og konsern				
	31.12.18				
	Driftsinnt.	Finanskost.	Andre innt.	Driftskostnad.	Resultat etter skatt
Resultat 100%					
Helgeland Invest AS	108	0	0	4	104
REDE Eiendomsmegling AS	23	1	0	22	0
Sum	131	1	0	26	104
Resultat bankens eierandel					
Helgeland Invest AS 48,3 %	52	0	0	2	50
REDE Eiendomsmegling AS 40,0 %	9	0	0	9	0
Sum	61	0	0	11	50

NOTE 13. DRIFTSMIDLER

Morbank			Konsern		
31.12.18	30.09.18	30.09.19	30.09.19	30.09.18	31.12.18
69	66	71	131	138	133
69	66	71	131	138	133

NOTE 13.1 LEIEKONTRAKTER

IFRS 16 Leieavtaler

Den nye standarden for regnskapsføring av leieavtaler krever at leietaker balansefører eiendeler og gjeld for de fleste leieavtaler. For banken gjelder dette leieavtaler (hovedsakelig kontor-lokaler). Bruksrett og forpliktelse er vist i note nedenfor.

Morbank		Konsern
30.09.19		30.09.19
	Eiendeler	
45,6	Bruksrett 01.01.19	18,8
-87	Avskrivning	-3,8
-41,4	Bruksrett UB	15,0
	Gjeld	
45,6	Forpliktelse 01.01.19	18,8
-9,0	Reduksjon husleie	-4,0
0,6	Renter	0,4
37,1	Forpliktelse UB	15,2

Resultateffektene for 2019 for konsernet utgjør en regnskapsmessig avskrivning på 3,8 millioner kroner og rentekostnader på 0,4 millioner kroner. Samtidig er husleiekostnadene redusert med 4,0 millioner kroner som en følge av at disse bokføres mot husleieforpliktelsen.

NOTE 14. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

Opplysningene gis i henhold til IAS 24 for " Opplysninger om nærstående parter " (Transaksjoner mot ledende ansatte og tillitsmenn fremkommer i note i årsregnskapet). Helgeland Sparebank definerer datterselskapene og tilknyttede selskaper som nærstående parter i forhold til denne regnskapsstandarden. Transaksjoner mellom morbank, konsernselskaper og tilknyttede selskaper foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter:

Helgeland Boligkreditt AS (eierandel 100 %)

Overførte lån per 30.09.19 utgjør totalt 7.664 mill. kr. Obligasjoner med fortrinnsrett i boligkreditselskapet utgjør 6.857 mill. kr hvorav 0 (0) mill. kr er kjøpt av Helgeland Sparebank. Driftskreditt på 1.500 mill. kr er trukket med 655 mill. kr. I tillegg har selskapet en revolverende trekkfasilitet (med løpetid > ett år) gitt av Helgeland Sparebank som skal dekke betalingsforpliktelser i sikkerhetsmassen for en rullerende 12 måneders periode. Avtalene er inngått etter prinsipp om armlengdes avstand. I konsernregnskapet er effektene av fasilitetene eliminert. HSB har mottatt konsernbidrag på 52,7 mill. kr i 2019.

Ans Bankbygg (eierandel 97 %)

Banken leier lokaler av ANS Bankbygg og har betalt 3,3 mill. kr i 2019.

Helgeland Invest AS (48 %)

Note 12 gir utfyllende informasjon om regnskapsmessig effekter av bankens eierposisjon i Helgeland Invest AS.

NOTE 15. VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Vurdering av virkelig verdi finansielle instrumenter fordelt på nivå

Tabellen viser finansielle instrumenter til virkelig verdi i henhold til verdsettelsesmetode (IFRS13). Endringene krever presentasjon av virkelig verdimålinger pr nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1 - Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2 - Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen
- Nivå 3 - Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger)

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettelsestjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Ikke børsnoterte aksjer og fastrente utlån er klassifisert under nivå 3. Verdivurdering av aksjer der det ikke er aktivt marked, legges kjente omsetningsverdier til grunn eller siste emisjonskurs. For papirer uten omsetning er verdi satt med utgangspunkt i tilgjengelig regnskapsinformasjon eller lignende. Fastrente utlån er vurdert til virkelig verdi.

Hovedstol fastrente utlån per 30.09.19 var 1.434 (1.206) mill. kr. Netto renterisiko ved et parallelt renteskift på 1 %-poeng for fastrente utlån og derivater fastrenteutlån per 30.09.19 var 2 mill. kr.

Morbank			Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi			Konsern		
30.09.19						30.09.19		
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	EIENDELER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3		
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat								
		1.434	- Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi			1.434		
	4.263	364	- Sertifikater, obligasjoner og aksjer til virkelig verdi		4.313	364		
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat								
		9.904	- Boliglån					
	50		- Finansielle derivater, sikring		50			
0	4.313	11.702	Sum eiendeler	0	4.363	1.798		
FORPLIKTELSE								
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat								
	21		- Finansielle derivater		21			
0	21	21	Sum forpliktelser	0	21	0		
Aksjer	utlån	sum	Endring i instrumentene klassifisert i nivå 3	Aksjer	utlån	sum		
358	11.785	12.143	IB	358	1206	1.564		
	-2.194	-2.194	Innbetalinger lån/salg aksjer		-144	-144		
	1.723	1.723	Nye lån/aksjer		348	348		
6	24	30	Verdiendring	6	24	30		
364	11.338	11.702	Finansielle instrumenter verdsatt etter nivå 3	364	1.434	1.798		

Morbank			Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi			Konsern		
31.12.18						31.12.18		
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	EIENDELER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3		
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat								
0	0	1.206	- Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	0	0	1.206		
0	3.774	358	- Sertifikater, obligasjoner og aksjer til virkelig verdi	0	3.799	358		
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg								
0	0	10.579	- Boliglån					
0	54	0	- Finansielle derivater, sikring		54			
0	3.828	12.143	Sum eiendeler	0	3.853	1.564		
FORPLIKTELSE								
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat								
	22		- Finansielle derivater, sikring		22			
0	22	0	Sum forpliktelser	0	22	0		
Aksjer	utlån	sum	Endring i instrumentene klassifisert i nivå 3	Aksjer	utlån	sum		
322	10.318	10.640	IB	322	934	1.256		
0	-526	-526	Innbetalinger lån/salg aksjer	0	-348	-348		
42	1.995	2.037	Nye lån/aksjer	42	600	642		
-6	-2	-8	Verdiendring	-6	20	14		
358	11.785	12.143	Finansielle instrumenter verdsatt etter nivå 3	358	1.206	1.564		

NOTE 16. FINANSIELLE DERIVATER

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>			
30.09.19				30.09.19			
Kontrakt	Virkelig verdi			Kontrakt	Virkelig verdi		
sum	eiendeler	forpliktelser		sum	eiendeler	forpliktelser	
1.235	0	21	Renteswap-avtaler (fastrente utlån)	1.235	0	21	
75	0	0	Renteswap-avtaler (rentebærende verdipapirer)	75	0	0	
1.310	0	21	Sum finansielle derivater til v.v. over resultat	1.310	0	21	
2.500	50	0	Renteswap-avtaler fastrente innlån sikring	2.500	50	0	
2.500	50	0	Sum finansielle derivater sikring	2.500	50	0	

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>			
30.09.18				30.09.18			
Kontrakt	Virkelig verdi			Kontrakt	Virkelig verdi		
sum	eiendeler	forpliktelser		sum	eiendeler	forpliktelser	
980	0	14	Renteswap-avtaler (fastrente utlån)	980	0	14	
75	0	0	Renteswap-avtaler (rentebærende verdipapirer)	75	0	0	
1.055	0	14	Sum finansielle derivater til v.v. over resultat	1.055	0	14	
2.500	87		Renteswap-avtaler fastrente innlån sikring	2.500	87	0	
2.500	87	0	Sum finansielle derivater sikring	2.500	87	0	

Netto presentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

<i>Morbank og konsern</i>					
30.09.19					
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater som eiendeler	50	0	50	-21	29
Derivater som forpliktelser	21	0	21	-21	0

<i>Morbank og konsern</i>					
30.09.18					
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater som eiendeler	87	0	87	-14	73
Derivater som forpliktelser	14	0	14	-14	0

Aktuelle instrumenter for styring av renterisiko vil primært være renteswapper (rentebytteavtaler). Handel i derivater kan gjøres med ulike motparter. For å differensiere motpartsstrukturen benyttes et utvalg av de store bankene/meglerhusene som står for hovedtyngden av omsetningen i renterelaterte produkter i markedet. Dersom banken har samme motpart derivater både på eiendelssiden og gjeldssiden kan disse motregnes.

NOTE 17. VERDIPAPIRGJELD

Morbank			Konsern	
31.12.18	30.09.19	(mill.kr.)	30.09.19	31.12.18
5.009	4.504	Obligasjonsgjeld, nominell verdi	11.355	11.502
25	14	Verdijustering	10	21
24	38	Påløpte renter	48	33
5.058	4.556	Sum verdipapirgjeld	11.413	11.556

Endring i verdipapirgjeld				Konsern	
	31.12.18	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	30.09.19
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	11.502	2.974	-3.117	-4	11.355
Verdijusteringer	21			-11	10
Påløpte renter	33			15	48
Totalt	11.556	2.974	-3.117	-	11.413

Endring i verdipapirgjeld				Morbank	
	31.12.18	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	30.09.19
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	5.009	1.373	-1.875	-3	4.504
Verdijusteringer	25			-11	14
Påløpte renter	24			14	38
Totalt	5.058	1.373	-1.875	-	4.556

Endring i ansvarlig lån				Konsern/morbank	
	31.12.18	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	30.09.19
Ansvarlig kapital, nominell verdi	450				450
Verdijustering	-1				-1
Påløpte renter	2				2
Totalt	452	-	-	-	452

Balanseført verdi		Konsern	
		30.09.19	31.12.18
Obligasjonsgjeld, amortisert kost		8.869	9.186
Obligasjonsgjeld, sikring		2.544	2.370
Sum verdipapirgjeld		11.413	11.556

Balanseført verdi		Morbank	
		30.09.19	31.12.18
Obligasjonsgjeld, amortisert kost		2.012	2.688
Obligasjonsgjeld, sikring		2.544	2.370
Sum verdipapirgjeld		4.556	5.058

NOTE 18. GEOGRAFISK FORDELING AV KUNDEINNSKUDD

Morbank				Konsern				
%	30.09.18	%	30.09.19	30.09.19	%	30.09.18	%	
89,6 %	15.702	90,3 %	17.084	Helgeland	16.657	90,1 %	15.257	89,3 %
9,7 %	1.698	9,0 %	1.702	Norge for øvrig	1.702	9,2 %	1.698	9,9 %
0,7 %	122	0,7 %	138	Utenfor Norge	138	0,7 %	122	0,7 %
100 %	17.522	100 %	18.924	Sum	18.497	100 %	17.077	100 %

NOTE 19. INNSKUDD FORDELT PÅ NÆRING

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>				
%	30.09.18	%	30.09.19		30.09.19	%	30.09.18	%
3,7 %	644	3,5 %	661	Forsikring og finansielle foretak	235	1,3 %	199	1,2 %
10,0 %	1.755	10,7 %	2.026	Fylkeskommuner og kommuner	2.026	11,0 %	1.755	10,3 %
1,9 %	335	2,0 %	381	Jord-og skogbruk	380	2,1 %	335	2,0 %
5,1 %	892	5,4 %	1.014	Fiske- og havbruk	1.014	5,5 %	892	5,2 %
1,0 %	180	1,2 %	225	Industri og bergverk	225	1,2 %	180	1,1 %
3,4 %	595	3,4 %	635	Bygg, anlegg og kraft	635	3,4 %	595	3,5 %
2,5 %	431	2,1 %	402	Handel, hotell og restaurant	402	2,2 %	431	2,5 %
10,3 %	1.803	10,2 %	1.924	Transport og tj.ytende næring	1.924	10,4 %	1.804	10,6 %
5,4 %	950	7,0 %	1.318	Eiendomsdrift	1.318	7,1 %	949	5,6 %
43,3 %	7.585	45,4 %	8.586	Sum næring	8.159	44,1 %	7.140	41,8 %
56,7 %	9.937	54,6 %	10.338	Personmarked	10.338	55,9 %	9.937	58,2 %
100 %	17.522	100 %	18.924	Sum	18.497	100 %	17.077	100 %

NOTE 20. EGENKAPITALBEVIS HELG – DE 20 STØRSTE EIERNE

			<i>Morbank</i>		
Per 30.09.19	Antall	%andel		Antall	%andel
Sparebankstiftelsen Helgeland	7.315.020	35,0 %	Catilina Invest AS	314.046	1,5 %
Pareto AS	1.949.392	9,3 %	VPF Nordea Avkastning	240.370	1,2 %
VPF Nordea Norge	1.407.987	6,7 %	VPF Nordea Kapital	238.245	1,1 %
VPF Eika Egenkapital	742.425	3,6 %	Apollo Asset Limited	181.749	0,9 %
Merrill Lynch Prof.	659.489	3,2 %	Melum Mølle AS	177.000	0,8 %
Bergen Kommunale Pensjon.	550.000	2,6 %	Vigner Olaisen AS	144.653	0,7 %
U.S Bank National Association	522.573	2,5 %	DNB Markets Aksjehandel/-an	140.000	0,7 %
Lamholmen Invest AS	464.491	2,2 %	Melesio Capital AS	137.188	0,7 %
MP Pensjon PK	462.203	2,2 %	VPF Nordea Norge Pluss	123.527	0,6 %
Helgeland Kraft AS	377.691	1,8 %	Nervik Steffen	120.000	0,6 %
Sum 10 største eiere	14.451.271	69,2 %	Sum 20 største eiere	16.268.049	77,9 %

Banken har utstedt totalt 20.871.427 stk egenkapitalbevis pålydende kr. 10,- .

NOTE 21. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

Morbank			Konsern			
31.12.18	30.09.18	30.09.19	Kapital	30.09.19	30.09.18	31.12.18
208	208	208	Egenkapitalbevis	209	208	208
971	971	971	Overkursfond	971	971	971
-2	-2	-1	Egne egenkapitalbevis	-1	-2	-2
299	299	299	Hybridkapital (FO)	299	299	299
1.476	1.476	1.477	Sum innskutt kapital	1.478	1.476	1.476
558	540	547	Grunnfond	547	540	558
440	425	440	Fond for urealiserte gevinster	440	425	440
33	25	22	Gavefond	22	25	33
710	654	710	Utjevningfond	710	654	710
33	0	0	Avsatt utbytte	0	0	33
0	0	0	Annen egenkapital	70	61	70
1.774	1.644	1.719	Sum opptjent egenkapital	1.789	1.705	1.844
3.250	3.120	3.196	Sum balanseført egenkapital	3.267	3.181	3.320
-299	-299	-299	Hybridkapital (FO)	-299	-299	-299
-74	-90	-88	Eierandeler i finansinstitusjoner, inkl. Brage Finas	-84	-85	-68
-102	-62	-67	Øvrig (Utbytte, gaver, andre fradrag)	-67	-63	-102
2.775	2.669	2.742	Sum ren kjernekapital	2.817	2.734	2.851
-16	-16	-18	Eierandeler i finansinstitusjoner	-17	-16	-14
0	0	0	Øvrig	0	0	0
299	299	299	Hybridkapital (FO)	299	299	299
3.058	2.952	3.023	Sum kjernekapital	3.099	3.017	3.136
451	451	451	Ansvarlig lånekapital	451	451	451
0	-1	0	Eierandeler i finansinstitusjoner	0	-1	0
0	0	0	Øvrig	0	0	0
451	450	451	Sum tilleggskapital	451	450	451
3.509	3.402	3.474	Sum netto ansvarlig kapital	3.550	3.467	3.587
16.950	16.886	17.428	Vektet beregningsgrunnlag *)	18.816	18.074	18.310
16,37 %	15,81 %	15,73 %	Ren kjernekapitaldekning i %	14,97 %	15,13 %	15,57 %
18,04 %	17,48 %	17,35 %	Kjernekapitaldekning i %	16,47 %	16,69 %	17,13 %
20,70 %	20,15 %	19,94 %	Totalkapitaldekning i %	18,87 %	19,18 %	19,59 %
			Sum ren kjernekapital inkl. samarbeidende gruppe	2.913	2.810	2.923
			Sum kjernekapital inkl. samarbeidende gruppe	3.226	3.118	3.232
			Sum netto ansvarlig kapital inkl. samarbeid. gruppe	3.698	3.586	3.700
			Vektet beregningsgrunnlag inkl. samarbeidende gruppe	19.674	18.859	19.174
			Kapitaldekning inklusiv samarbeidende gruppe			
			Ren kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	14,80 %	14,90 %	15,25 %
			Kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	16,40 %	16,53 %	16,86 %
			Totalkapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	18,79 %	19,01 %	19,30 %

31.12.18	30.09.18	30.09.19	Beregningsgrunnlag	30.09.19	30.09.18	31.12.18
0	0	0	Stater og sentralbanker	0	0	0
240	276	312	Lokale og regionale myndigheter	312	276	240
393	365	438	Institusjoner	218	154	172
1.696	1.707	1.863	Foretak	1.863	1.707	1.696
1.067	1.071	1.074	Massemarkedsengasjementer	1.032	1.043	1.022
9.605	9.654	9.428	Engasjementer med pant. i eiendom	12.269	12.229	12.331
530	437	860	Forfalte engasjementer	886	437	545
763	739	799	Obligasjoner med fortrinnsrett	114	116	114
0	0	0	Andeler i verdipapirfond	0	0	0
1.213	1.309	1.215	Egenkapitalposisjoner	610	734	630
155	121	144	Øvrige engasjementer	168	191	220
15.662	15.680	16.134	Beregningsgrunnlag kredittrisiko	17.470	16.888	16.970
1.268	1.188	1.268	Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	1.320	1.168	1.320
20	18	26	Fradrag/tillegg i beregningsgrunnlaget	26	18	20
16.950	16.886	17.428	Totalt beregningsgrunnlag	18.816	18.074	18.310

RESULTAT I PROSENT AV GJENNOMSNITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL

Morbank						Konsern				
31.12.18	Q3/18	Q3/19	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	Q3/19	Q3/18	31.12.18
2,94	2,88	3,34	2,91	3,20	Renteinntekter og lignende inntekter	3,21	2,93	3,41	2,89	2,95
1,11	1,08	1,42	1,09	1,33	Rentekostnader og lignende kostnader	1,46	1,18	1,58	1,19	1,21
1,83	1,79	1,92	1,82	1,87	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter²	1,75	1,75	1,83	1,70	1,74
0,37	0,36	0,40	0,36	0,39	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,32	0,30	0,33	0,29	0,31
0,04	0,03	0,04	0,03	0,05	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjen.	0,04	0,03	0,04	0,02	0,03
0,34	0,33	0,36	0,33	0,34	Netto provisjonsinntekter	0,28	0,27	0,29	0,27	0,28
0,35	-0,01	0,09	0,47	0,34	Netto verdiendring og gevinst/tap på fin. instr.	0,06	0,18	0,07	-0,01	0,15
0,07	0,10	0,03	0,06	0,03	Andre driftsinntekter	0,01	0,04	0,01	0,07	0,05
1,04	1,04	1,02	1,04	1,04	Driftskostnader	0,87	0,88	0,87	0,86	0,88
0,93	0,30	0,24	0,55	0,18	Nedskrivninger på utlån, garantier m.v.	0,15	0,46	0,21	0,24	0,77
0,61	0,87	1,12	1,08	1,36	Resultat før skatt	1,08	0,91	1,12	0,92	0,57
0,07	0,15	0,27	0,15	0,26	Skatt på ordinært resultat	0,25	0,17	0,26	0,17	0,11
0,54	0,73	0,85	0,93	1,10	Resultat etter skatt	0,83	0,73	0,86	0,75	0,46

RESULTAT - OG BALANSEUTVIKLING

Resultatregnskap (tall i mill. kr.)

Morbank					Konsern					
Q3/18	Q4/18	Q1/19	Q2/19	Q3/19		Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18
194	206	206	215	235	Renteinntekter og lignende inntekter	291	265	257	252	238
73	80	82	90	100	Rentekostnader og lignende kostnader	135	120	115	107	98
121	126	124	125	135	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	156	145	142	145	140
24	27	26	26	28	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	28	26	29	27	24
2	3	3	4	3	Provisjonsinntekter og kostnader ved banktjenester	3	4	3	3	2
22	24	23	22	25	Netto provisjonsinntekter	25	22	24	24	22
-1	0	57	6	6	Netto verdiend. og gevinst/tap på fiansielle instrum.	6	5	4	4	-1
7	5	2	3	2	Andre driftsinntekter	1	0	2	6	6
70	70	70	72	72	Driftskostnader	74	72	73	74	71
20	138	5	15	17	Tap på utlån, garantier m.v.	18	15	5	138	20
59	-53	131	69	79	Resultat før skatt	96	85	93	-34	76
10	-10	19	15	19	Skatt på ordinært resultat	22	20	22	-6	14
49	-43	112	54	60	Resultat etter skatt	73	66	71	-28	62

Morbank					Konsern					
Q3/18	Q4/18	Q1/19	Q2/19	Q3/19		Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18
2,88	3,02	3,11	3,13	3,34	Renteinntekter og lignende inntekter	3,41	3,14	3,15	3,05	2,89
1,08	1,17	1,24	1,31	1,42	Rentekostnader og lignende kostnader	1,58	1,42	1,41	1,30	1,19
1,79	1,85	1,87	1,82	1,92	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,83	1,72	1,74	1,75	1,70
0,36	0,40	0,40	0,38	0,40	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,33	0,31	0,32	0,33	0,29
0,03	0,04	0,05	0,06	0,04	Provisjonsinntekter og kostnader ved banktjenester	0,04	0,05	0,04	0,04	0,02
0,33	0,35	0,35	0,32	0,36	Netto provisjonsinntekter	0,29	0,26	0,28	0,29	0,27
-0,01	0,00	0,86	0,09	0,09	Netto verdiend. og gevinst/tap på fiansielle instrum.	0,07	0,06	0,05	0,05	-0,01
0,10	0,07	0,03	0,04	0,03	Andre driftsinntekter	0,01		0,02	0,07	0,07
1,04	1,03	1,06	1,05	1,02	Driftskostnader	0,87	0,85	0,89	0,90	0,86
0,30	2,02	0,08	0,22	0,24	Tap på utlån, garantier m.v.	0,21	0,18	0,06	1,67	0,24
0,87	-0,78	1,98	1,01	1,12	Resultat før skatt	1,12	1,01	1,14	-0,41	0,92
0,15	-0,15	0,29	0,22	0,27	Skatt på ordinært resultat	0,26	0,23	0,27	-0,07	0,17
0,73	-0,63	1,69	0,79	0,85	Resultat etter skatt	0,86	0,78	0,87	-0,33	0,75

Morbank					Konsern					
Q3/18	Q4/18	Q1/19	Q2/19	Q3/19		Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18
EIENDELER										
79	82	73	91	73	Kontanter og fordringer på sentralbanker	73	91	73	82	78
1.149	1.170	1.166	1.229	1.355	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	702	594	651	461	520
20.294	20.289	20.367	20.548	20.535	Utlån til og fordringer på kunder	28.141	28.125	27.802	27.614	27.254
87	54	71	53	50	Finansielle derivater	50	53	71	54	87
4.243	4.132	4.064	4.649	4.628	Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgj. for salg	4.678	4.674	4.089	4.157	4.293
371	382	384	365	370	Investeringer i tilknyttede selskaper	370	365	385	382	371
595	595	595	610	610	Investeringer i datterselskaper	0	0	0	0	0
15	11	11	13	13	Utsatt skattefordel	17	17	15	15	19
66	69	68	70	71	Varige driftsmidler	131	131	132	133	138
42	70	162	74	61	Andre eiendeler	73	87	138	71	42
26.941	26.854	26.961	27.702	27.766	Sum eiendeler*	34.235	34.137	33.356	32.969	32.802
GJELD OG EGENKAPITAL										
501	250	250	250	250	Gjeld til kredittinstitusjoner	252	252	252	252	502
17.522	17.718	17.730	18.757	18.924	Innskudd fra og gjeld til kunder	18.497	18.324	17.271	17.248	17.077
5.035	5.058	5.002	4.700	4.556	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11.413	11.542	11.837	11.556	11.267
14	22	27	27	21	Finansielle derivater	21	27	27	22	14
118	104	172	148	141	Andre forpliktelser	125	130	162	118	134
451	451	451	451	452	Fondsobligasjon	451	451	451	451	451
23.641	23.603	23.632	24.333	24.344	Sum gjeld	30.759	30.726	30.000	29.647	29.445
1.178	1.178	1.178	1.178	1.179	Innskutt egenkapital	1.179	1.178	1.178	1.178	1.178
291	299	299	299	299	Hybridkapital	299	299	299	299	291
1.644	1.774	1.740	1.726	1.718	Opptjent egenkapital	1.785	1.795	1.806	1.843	1.710
187	0	112	166	226	Resultat etter skatt	211	137	71	0	176
					Minoritetsinteresse	2	2	2	2	2
3.300	3.251	3.329	3.369	3.422	Sum egenkapital	3.476	3.411	3.356	3.322	3.357
26.941	26.854	26.961	27.702	27.766	Sum gjeld og egenkapital	34.235	34.137	33.356	32.969	32.802

ANDRE NØKKELTALL

Morbank

Konsern

	31.12.18	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	31.12.18
BALANSE							
Utvikling siste 9 mnd							
		0,7	3,4	Forvaltning	3,8	3,0	
		2,7	1,0	Brutto lån	1,7	3,4	
		0,6	6,8	Kundeinnskudd	7,2	0,6	
Utvikling siste 12 mnd.							
	0,4	3,7	3,1	Forvaltning ⁹	4,4	6,1	3,5
	3,3	3,4	1,6	Brutto lån ⁶	3,5	6,2	5,2
	1,7	0,6	8,0	Kundeinnskudd ⁷	8,3	2,1	1,6
	85,7	85,3	90,7	Innskudd i % av brutto lån ⁵	64,9	62,1	61,6
	55,2	56,2	54,3	Utlån til personmarkedskunder	66,1	66,9	66,6
	26.830	26.759	27.438	Gjennomsnittlig forvaltningskapital ¹⁰	33.849	32.218	32.443
	20.669	20.545	20.874	Brutto lån ⁴	28.481	27.506	27.995
SOLIDITET							
	16,4	15,8	15,7	Ren kjernekapitaldekning	15,0	15,1	15,6
	18,0	17,5	17,3	Kjernekapitaldekning	16,5	16,7	17,1
	20,7	20,1	19,9	Kapitaldekning ²¹	18,9	19,2	19,6
				Ren kjernekapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	14,8	14,9	15,2
				Kjernekapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	16,4	16,5	16,9
				Kapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	18,8	19,0	19,3
	8,9	8,6	8,5	Uvektet kjernekapitaldekning ²²	8,8	8,9	9,2
	4,4	7,6	9,0	Egenkapitalavkastning ¹	8,2	7,2	4,6
	4,4	8,0	9,4	Egenkapitalavkastning (eks. hybridkapital)	8,5	7,5	4,6
	0,5	0,9	1,1	Totalrentabilitet	0,8	0,7	0,5
NØKKELTALL EGENKAPITALBEVIS							
	4,8	6,5	7,9	Resultat per egenkapitalbevis i kroner ¹⁶	7,3	6,2	5,0
	4,8	6,5	7,9	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	7,3	6,2	5,0
	76,3	76,3	76,4	Egenkapitalbevis brøk (IB) ¹⁸	76,4	76,3	76,3
	108	110	115	Bokført egenkapital per egenkapitalbevis ¹⁷	117	112	110
	69,5	84,5	80,5	Børskurs	80,5	84,5	69,5
	14,4	9,7	7,7	P/E ¹⁹	8,3	10,3	13,9
	0,6	0,8	0,7	P/B ²⁰	0,7	0,8	0,6
	40,3	38,9	40,4	Sum driftskostnader i % av inntekter ³	41,2	39,2	39,7
	1,0	1,0	1,0	Ordinære driftskostnader i % av gj.FVK	0,9	0,9	0,9
	150	152	150	Årsverk	150	152	150
TAP OG MISLIGHOLD							
I % av brutto utlån:							
	1,5	1,8	1,4	Brutto mislighold over 90 dager ¹³	1,0	1,3	1,1
	0,8	1,1	1,3	Sum totale nedskrivninger	0,9	0,9	0,6
	1,2	0,7	0,2	Resultatførte nedskrivninger på utlån (omregnet til årseffekt) ¹²	0,2	0,5	0,9

17) Andel bokført egenkapital ekskl. hybridkapital

ANDRE BEREGNINGER

Morbank				Konsern		
31.12.18	30.09.18	30.09.19	(tall i millioner kroner og %)	30.09.19	30.09.18	31.12.18
			Driftskostnader, justert for engangseffekter			
279	209	214	Driftskostnader	219	212	286
0	0	0	Engangseffekter	0	0	0
279	209	214	Driftskostnader, justert for engangseffekter	219	212	286
1,04 %	1,04 %	0,86 %	Driftskostnader i % av gj. FVK, justert for engangseffekter	0,87 %	0,88 %	0,88 %
40,3 %	38,9 %	40,4 %	Driftskostnader i % av innt., justert for engangseffekter	41,2 %	39,1 %	39,7 %
144	187	226	Resultat	210	177	149
-12	-8	-11	Betalte renter fondsobligasjon	-11	-8	-12
132	179	215	Resultat etter skatt, inkl. renter fondsobligasjon	199	169	137
0	0	0	Engangseffekter	0	0	0
132	179	215	Resultat, justert for engangseffekter	199	169	137
144	250	302	Resultat (annualisert)	281	237	149
132	239	287	Resultat (annualisert), ekskl eng. eff. og inkl. renter FO	266	226	137
3.285	3.280	3.365	Snitt egenkapital	3.417	3.294	3.268
-299	-299	-299	Snitt forndsobligasjon	-299	-299	-299
2.986	2.981	3.066	Snitt egenkapital justert for fondsobligasjon	3.118	2.995	2.969
4,4 %	7,6 %	9,0 %	Egenkapitalavkastning	8,2 %	7,2 %	4,6 %
4,4 %	8,0 %	9,4 %	EK-avkastning justert for renter og kapital FO 11	8,5 %	7,5 %	4,6 %
144	187	226	Resultat	210	177	149
144	250	302	Resultat (annualisert)	281	237	149
132	239	287	Resultat (annualisert), ekskl eng. eff. og renter FO	266	226	137
26.830	26.759	27.438	Snitt forvaltingskapital	33.849	32.218	32.443
0,5 %	0,9 %	1,1 %	Totalrentabilitet (annualisert)	0,8 %	0,7 %	0,5 %
0,5 %	0,9 %	1,0 %	Totalrentabilitet (annualisert) just. for engangseffekter	0,8 %	0,7 %	0,4 %
3.058	2.947	3.023	Kjernekapital	3.099	3.013	3.136
34.500	34.433	35.738	Uvektet beregningsgrunnlag	35.183	33.861	33.997
8,9 %	8,6 %	8,5 %	Uvektet kjernekapital (LR)	8,8 %	8,9 %	9,2 %

APM (alternative performance measures)

I styrets beretning og i regnskapspresentasjoner benytter Helgeland Sparebank alternative resultatmål eller APM (alternative performance measures) med det formål å gi et rettviseende bilde av bankens økonomiske utvikling og stilling, for å sikre riktig informasjon. Nøkkeltall som er regulert i IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM. Tilsvarende gjelder for ikke-finansiell informasjon. APM' er som er presentert som en del av regnskapsdelen av rapportene, er i utgangspunktet unntatt fra retningslinjene for APM' er, men inkluderes i oversikten under i den grad de ikke er definert i regnskapet. Bakgrunnen for å presentere justerte resultater er å få frem den underliggende driften på en bedre måte og er ikke ment å erstatte den ordinære rapporteringen.

Definisjoner nøkkeltall:

- 1) Egenkapitalavkastning. Årsak til bruk: Nøkkeltallet angir avkastningen på konsernets egenkapital. Nøkkeltallet reflekterer konsernets evne til å omsette kapitalen til lønnsom virksomhet. Definisjon: Egenkapitalavkastningen (totalresultat etter skatt) beregnes ved å dividere periodens resultat/resultat for regnskapsåret med gjennomsnittlige egenkapital siste året. Ved opplysninger om egenkapitalavkastning for mer enn en periodens resultat blir periodens resultat annualisert.
- 2) Nettorente. Årsak til bruk: Rentenetto er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans og reflekterer bankens netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlige forvaltningskapital. Definisjon: Rentenetto er differansen mellom brutto renteinntekter og rentekostnader – netto renteinntekter i resultatsammendraget. Netto renteinntekter er i delårsrapportene annualisert
- 3) Kostnadsprosent: Årsak til bruk: Kostnadsprosent er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Nøkkeltallet reflekterer hvor effektivt banken/konsernet drives. Definisjon: Kostnadsprosenten reflekterer bankens/konsernets evne til å omsette sine driftskostnader til inntektservervelse. Kostnadsprosenten beregnes ved å dividere sum driftskostnader på sum inntekter
- 4) Brutto utlån konsern (inkl. overføring til boligkredittforetak): Årsak til bruk: banken eier Helgeland Boligkreditt 100 % og nøkkeltall reflekterer bankens totale utlånsvolum. Definisjon: utlånsvolum inkl. overført fra boligkredittforetaket.
- 5) Innskuddsdekning. Årsak til bruk: Innskuddsdekning er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Nøkkeltallet viser andelen av bankens utlånsvirksomhet som finansieres av innskudd fra kunder. Definisjon: Innskuddsdekningen reflekterer bankens evne til å finansiere utlån til kunder gjennom innskudd fra kunder. Innskuddsdekningen beregnes ved å dividere sum innskudd fra kunder på brutto utlån, ekskl. overføring til kredittforetak i morbanken og inkl. overføring til kredittforetak i konsernet.
- 6) Utlånsvekst siste 12 mnd. Årsak til bruk: Utlånsvekst siste 12 måneder er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Nøkkeltallet reflekterer aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet. I konsernet inngår overføringer fra boligkredittforetaket, i morbanken er vekst ekskl.

volum kredittforetaket. Definisjon: Utlånsveksten beregnes ut fra tilsvarende periode i fjor til i år. I konsernet inngår volum boligkredittforetaket, mens morbanken er ekskl. volum kredittforetaket.

- 7) Innskuddsvekst siste 12 mnd. Årsak til bruk: Innskuddsvekst siste 12 måneder er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Nøkkeltallet reflekterer aktiviteten og veksten i bankens innskuddsvirksomhet. Definisjon: Innskuddsvekst siste 12 måneder reflekterer innskuddsveksten i balansen fra tilsvarende periode i fjor til i år.
- 8) Forvaltningskapital. Årsak til bruk: Nøkkeltallet reflekterer bankens totale eiendeler. Definisjon: Summen eiendeler i balansen.
- 9) Vekst siste 12 mnd. i forvaltningskapital. Årsak til bruk: Nøkkeltallet reflekterer veksten i bankens totale eiendeler inkludert overført til kredittforetaket i konsernet og ekskl. volum overført til kredittforetaket i morbanken. Definisjon: Vekst eiendeler i balansen beregnes ut fra tilsvarende periode i fjor til i år.
- 10) Gjennomsnittlig forvaltningskapital. Årsak til bruk: Flere nøkkeltall beregnes av snitt forvaltningskapital. Definisjon: Veid gjennomsnitt av forvaltningskapital gjennom året.
- 11) Egenkapital ekskl. hybridkapital. Årsak til bruk: Nøkkeltallet reflekterer en del av bankens kapital som tilhører eierne ekskludert hybridkapital (fondsobligasjoner). Definisjon: Differensen mellom bankens egenkapital (opptjent og innskutt egenkapital) og bankens hybridkapital (fondsobligasjoner).
- 12) Tapsprosent utlån. Årsak til bruk: Nøkkeltallet reflekterer en resultatført tapskostnad som funksjon av brutto utlån på balansetidspunktet. Definisjon: Periodens tapsavsetninger på utlån og garantier dividert på brutto utlån som vises i prosent. Ved opplysninger av tapsprosent utlån for kortere perioder enn hele regnskapsår blir resultatført tapskostnad annualisert.
- 13) Misligholdte engasjement. Årsak til bruk: Nøkkeltallet angir hvor stor andel av bankens brutto utlån som er misligholdt. Definisjon: Periodens misligholdte engasjementer (over 90 dager) på utlån og garantier.
- 14) Tapsutsatte engasjement. Årsak til bruk: Nøkkeltallet angir hvor stor andel av bankens brutto utlån som er tapsutsatte. Definisjon: Periodens brutto utlån som er tapsutsatt (har individuell tapsavsetning eller risikoklasse K, men som ikke er misligholdt).
- 15) Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån. Årsak til bruk: Nøkkeltallet angir bankens hvor mye netto misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør av brutto utlån. Definisjon: Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement, er brutto misligholdte og tapsutsatte engasjement, fratrukket nedskrivninger på disse engasjementene, dividert på brutto utlån.
- 16) Resultat per egenkapitalbevis. Årsak til bruk: Nøkkeltallet gir leserne informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis. Definisjon: Egenkapitalbevisieierens andel av resultatet er beregnet som resultat før øvrige resultatposter fordelt i forhold til gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i perioden.
- 17) Bokført egenkapital per egenkapitalbevis. Årsak til bruk: Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av den bokførte egenkapitalen per egenkapitalbevis. Definisjon: Egenkapitalbevisieierens andel av egenkapitalen dividert på antall egenkapitalbevis.
- 18) Egenkapitalbevisbrøk. Årsak til bruk: grunnlag for beregning av utbytte. Definisjon: egenkapitalbevisieierens andel av egenkapitalen, eks fondsobligasjon
- 19) P/E. Årsak til bruk: Nøkkeltallet gir informasjon om inntjening per egenkapitalbevis. Definisjon: Børskurs ved periodeslutt dividert på resultat (annualisert) per egenkapitalbevis.
- 20) P/B. Årsak til bruk: Nøkkeltallet gir informasjon om pris per egenkapitalbevis. Definisjon: børskurs ved periodeslutt dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis.
- 21) Kapitaldekning. Årsak til bruk: Lovpålagt krav til kapitaldekning. Definisjon: ansvarlig kapital dividert på vektet balanse og utenom balanseposter.
- 22) Uvektet kjernekapitaldekning. Årsak til bruk: Normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Gir mer sammenlignbar kapital uavhengig av metode for beregning av kapitaldekning. Definisjon: Kjernekapital dividert på balanseførte poster og ikke-balanseførte poster beregnet uten risikovekting.

Opplysninger om Helgeland Sparebank

Hovedkontor

Postadresse	Postboks 68, 8601 Mo i Rana
Besøksadresse	Jernbanegata 15, 8622 Mo i Rana
Telefon	75 11 90 00
Internett	www.hsb.no
Organisasjonsnummer	937904029

Styret i Helgeland Sparebank

Stein Andre Herigstad-Olsen, leder
Bjørn Audun Risøy, nestleder
Marianne Terese Steinmo
Nils Terje Furunes
Siw Moxness
Tone Helen Hauge
Birgitte Lorentzen
Geir Pedersen

Ledelse

Hanne Nordgaard, adm. direktør

Investor Relations

Sverre Klausen, finansdirektør Mob 916 88 286
Tore Stamnes, finanssjef Mob 415 08 660

Andre kilder til informasjon

Årsrapporter

Årsrapport for Helgeland Sparebank er tilgjengelig på www.hsb.no

Kvartalsvise publikasjoner

Kvartalsrapporter og presentasjoner er tilgjengelig på www.hsb.no